

NVO MLADI ROMI

UNIONI RROM KORÇE

Прирачник

за лобирање и алатки за застапување

Можности за финансирање на НВО од Западен Балкан

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Еразмус+проект

“Роаминг – Градење на капацитетите на Ромските граѓански организации за ЕУ фондовите и градење на партнерства”, кофинансиран од страна на Европската унија во рамките на програмата Еразмус” (573137-EPP-1-2016-1-ME-EPPKA2-CBY-WB)

Содржина

1. За проектот “Роаминг”	2
2. Цел на Прирачникот	3
3. Тренинг за градење на капацитети	4
4. Мобилност во Брисел	5
5. Ситуација на Ромите – Главни предизвици со кои Ромите се соочуваат:	9
• Босна и Херцеговина	
• Србија	10
• Албанија	11
• Косово	12
• Црна Гора	13
• Македонија	14
6. Документи за застапување развиени за време на мобилност во Брисел	15
7. Проектни Лаборатории– генерирање ИДЕИ за адресирање на идентификувани предизвици	22
8. Можности за финансирање	
• Еразмус +	25
• Инструмент за Претпристапна помош –ИПА	29
• Европски Инструмент за Демократија и Човекови Права	31
• РОМАКТ	32
9. Партнерски организации	33

1. ЗА ПРОЕКТОТ "РОАМИНГ – ГРАДЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА РОМСКИТЕ ГРАЃАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ЕУ ФОНДОВИТЕ И ГРАДЕЊЕ НА ПАРТНЕРСТВА", КОФИНАНСИРАН ОД СТРАНА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА ВО РАМКИТЕ НА ПРОГРАМАТА ЕРАЗМУС"

Главната цел на проектот се базира на потребата да се развие капацитетот на Ромските граѓански организации од земјите на Западен Балкан за поефикасно искористување на финансиските средства од страна на ЕУ и на тој начин да се зацврсти нивната посветеност во носење на Европската перспектива во локалните Ромски заедници преку квалитетни иницијативи за застапување. Целта на проектот е да се зајакнат капацитетите на Ромските граѓански организации од Западен Балкан да ги поддржат реформите на ЕУ, да се залагаат за интеграција во ЕУ и да станат чувар на Политиките на ЕУ поврзани со вклучување на Ромите во општествените текови.

Проектниот тим идентификува дека Ромските граѓански организации од Западен Балкан немаат доволно познавање за расположливите средства за финансирање од страна на ЕУ кои би можеле да им помогнат да ги адресираат локалните, националните и регионалните предизвици со кои се соочуваат секојдневно. Покрај тоа, ромските граѓански организации го немаат потребниот капацитет да аплицираат и да управуваат со такви средства. Европската комисија, како и голем број на меѓу владини и интернационални организации честопати изразуваат загриженост во врска со тешките услови за живеење на Ромското население, но и за Ромските граѓански организации кои се најiskusни и најпотребни партнери бидејќи не иницираат стратешки партнерства, не аплицираат и не ги искористуваат доволно расположливите средства од страна на ЕУ.

Имајќи го ова како појдовна точка, проектниот тим го дизајнираше проектот "Роаминг - Градење на капацитетите на организациите на Ромите за градење на ЕУ и градење партнерства" за да воспостави олеснувачка структура за (про) ромското граѓанско општество активно да учествува во локалната и националната политика и процесот на донесување одлуки и воспоставување на конструктивен и систематски дијалог со властите и ромските невладини организации за да се влијае врз политиките за интеграција на Ромите, социјално вклучување, недискриминација, меѓуетнички дијалог, социо-економски развој и граѓански права.

Специфични цели на проектот:

- 1) да се зајакне професионалниот капацитет, легитимитетот и одговорноста на (ромските) невладини организации и да се зајакне долгорочното стратегиско организациско планирање,
- 2) да се зајакне капацитетот на (про) ромските организации заеднички да воспостават конструктивен и систематски дијалог со властите и да ги држат владите одговорни за процесите на донесување одлуки и спроведување политики,
- 3) да се изгради доверба, знаење, вештини и лидерство на млади ромски граѓани и ромски групи за застапување за да се залагаат за структурни промени во локалниот јавен сектор преку создавање на стратешки партнерства со други актери на ГО, локални институции, општини и креатори на политики,
- 4) да се поттикне редовно вмрежување на ромски граѓански организации (Роми) на регионално ниво и на ниво на ЕУ и да се олесни размената на знаења, вештини и врски и да се зголеми и прошири нивното влијание врз кампањата и застапувањето.

Во рамките на проектот, следните резултати беа постигнати:

- Подобрен професионален капацитет, легитимитет и одговорност на граѓанските организации кои даваат значаен придонес во процесот на креирање политики и одлуки, како и целокупниот процес на реформи.
- Подобрен дијалог со локалните и националните власти и воспоставени партнерства.
- Функционирање на мрежи на (про) ромски граѓански организации на регионално и на ниво на ЕУ кои проактивно се залагаат и соработуваат со други актери, пренесуваат заеднички активности и заедничко учење;
- Подигната свест за социјалната исклученост на Ромите и "патеките" од исклучување
- Создадени стратешки партнерства со локалните институции, општините и креаторите на политиките;
- Активно учество во мрежата на ERGO и корист од соработката, вмрежување и размена со членови и нејзината европска мрежа на засегнати страни.

Целна група на проектот "Роаминг" беа граѓански организации кои се активни во "Ромската мрежа SIMURGH- високо квалификувана неформална платформа формирана со цел да ги зајакне организациите на Ромите и зголемување на можностите за вработување, промовирање на иновативни алатки за сеопфатна борба против анти-циганизмот, предизвикување на статус кво на лидерството во Ромските заедници и отворено дискутираат за ромските миграции во Европа. Корисниците на овој проект беа организациите на граѓанското општество на Ромите од Западен Балкан кои ги развија потребните капацитети во текот на овој процес.

2. ЦЕЛТА НА ОВОЈ ПРИРАЧНИК

Овој прирачник¹ е комбинација на практични совети и уникатни практики од проектот, вклучувајќи ги и научените лекции од иницијативите за застапување и тематски планови за застапување. Ќе биде објавена во 500 примероци на англиски јазик и преведени на локалните јазици.

Во прирачникот се опфатени следните области:

- Стратегии за проекти за Ромите во Западен Балкан и ЕУ со конкретни можности за финансирање и совети;
- Упатство за ЕУ лобирање за граѓанските организации на Ромите од Западен Балкан;
- Совети од ромската младина за да ги подобрат Ромските граѓански организации кога се залагаат за вклучување на Ромите во Западен Балкан;

¹ превод приручника од англиски Ромаверзитас Македонија

3. ОБУКА ЗА ГРАДЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ

Обуката беше организирана во рамките на проектот Роаминг, со цел да се развијат надлежностите на учесниците во механизмите за финансирање на ЕУ, вклучително и Еразмус +, ИПА и ЕИДХР. Во рамките на програмата беа опфатени следните модули управување со проектен циклус, финансиски менаџмент со фокус на процедурите за апликација, приоритети, развој на партнерството, како да се изгради мост помеѓу националните проблеми со приоритетите за финансирање од страна на ЕУ и други аспекти на механизмите за финансирање и поддршка на Европа. Обуката вклучуваше и еднодневен тренинг за застапување и лобирање на ЕУ, со цел да се зајакне способноста на партнерските организации да се залагаат за важни ромски прашања во политичките дебати. Во рамките на обуката, посебен акцент се посвети на врските помеѓу Европската унија и граѓанското општество, како и механизмите зад законодавството и буџетските процедури на ЕУ. Очекувањата беа дека учесниците ќе можат да подготват документ за застапување на една страница за одредено локално / национално ромско прашање и да предложат акциски план за застапување. Обуката се состоеше од четири 90 минути сесии, како и дополнителни активности кои се спроведоа по вечерата, предвидено во иницијалната агенда. Обучувачите беа со долгогодишно искуство во областа на финансирањето од страна на ЕУ, застапување на Ромите, интеграција во ЕУ и развој на капацитетите, кои ги спроведоа предвидените сесии. Неформалното образование беше искористено како клучна методологија во оваа обука. При спроведување на обуката фокус беше ставен на учење преку обезбедување стручен инпут, споделување искуства, заедничка работа, групна работа и дискусии. Обучувачите користеа презентации, изработка на концепти, пишани материјали како прилози и илустрации и студии на случаи. Активните методи што се користеа содржеа симулации на дадени ситуации, работејќи во групи, панел дискусии, совети и вежби.

Обуката беше дизајнирана се со цел да го зголеми знаењето на учесниците, да го зголеми нивното разбирање за одредени програми од ЕУ и да ги подобри вештините. Изборот на приоритетниот проблем, неговите корени и последици беше првиот чекор кон дизајнирање на одговори за проблематични решенија. Во текот на следните параграфи се дадени главните предизвици со кои се соочуваат ромските заедници во овие земји во форма на краток преглед на извештаите на земјите за процесите на интеграција на Ромите.

4. Мобилност во Брисел

Шест претставници на граѓанските организации добија можност за четиринеделна пракса во Брисел со цел да им помогнат на организациите од граѓанското општество од Западен Балкан подобро да разберат како функционираат фондовите на ЕУ, европското граѓанско општество, структурите на ЕУ и парламентот на ЕУ. Главната цел беше да се изгради соработка помеѓу ромските ГО од Западен Балкан и голем број релевантни европски чадор организации и да се стимулира европската застапеност на Ромите.

- 1-та недела - Вовед и запознавање на едни со други, теми како што се Вовед во застапување, лобирање кон меѓународните организации и институции
- 2-та недела - Посета и вмрежување со меѓународни организации
- 3-та недела - Посета и застапување кон меѓународните институции
- 4-та недела - Затворање и подготовка на идните планови

Листа на организации / институции релевантни за организациите на граѓанското општество кои учествуваат во мобилноста во Брисел, кои би можеле да се користат како ресурс за други граѓански организации

Организација	Опис	Контакти
EPA	European Projects Association (EPA) е политички независна непрофитна организација фокусирана на истражување и развој, иновации и интернационализација. Употребата на иновативни информатички и комуникациски технологии е посебна карактеристика на оваа водечка мрежа за соработка посветена на засегнатите страни на ЕУ.	https://europeanprojects.org info@europeanprojects.org
ENAR	ENAR (European Network Against Racism) е единствената пан-европска мрежа за борба против расизмот која ги комбинира застапувањето за расна еднаквост и олеснувањето на соработката помеѓу актерите во борбата против расизмот на граѓанското општество во Европа. Организацијата беше формирана во 1998 година од страна на граѓански активисти со мисија да постигнат законски промени на европско ниво и да направат решителен напредок кон расната еднаквост во сите земји-членки на ЕУ. Од тогаш, ENAR порасна и постигна многу.	info@enar-eu.org
YEU	Youth for Exchange and Understanding (YEU) - Млади за размена и разбирање (ЕЕУ) е основана во Стразбур во 1986 година од група од 120 млади луѓе од 11 различни земји. Во 1989 година беа признати како членска асоцијација на Европското координативно биро (Е.С.В.). Денес се членови на Европскиот младински форум, кој е независна платформа за ИНГОИ и Њујорк во Европа. Работат со млади луѓе во над 30 земји низ Европа и Африка кои се вклучени во нивните активности. Како меѓународна мрежа,	info@yeu-international.org

Прирачник

за лобирање и алатки за застапување

Можности за финансирање на НВО од Западен Балкан

	претставуварепрезентативното тело на членовите во градење на контакти со институциите и партнерите во полето на младите.	
YFJ	The European Youth Forum (YFJ) е платформа на младински организации во Европа. Застапувајќи 100 младински организации, како Национални совети за млади, така и за меѓународни невладини младински организации, веруваат дека младинските организации се алатка преку која се поттикнуваат, охрабруваат, инволвираат, застапуваат, опфаќаат и поддржуваат младите луѓе. Младинскиот форум собира десетици милиони млади луѓе од цела Европа, организирани да ги претставуваат нивните заеднички интереси.	youthforum@youthforum.org
ERGO Network - office Brussels Rue d'Edimbourg 26	EUROPEAN ROMA GRASSROOTS ORGANISATIONS NETWORK (ERGO) Мрежата ERGO е млада и динамична организација формирана во 2008 година од страна на мала група на невладини организации кои го споделија нивните забелешки дека секојдневните реалности на ромските заедници едвај се земени предвид при развојот и спроведувањето на политиките. Основана на заедничка филозофија на активно граѓанство, заедничка одговорност и зајакнување на граѓанското општество, членовите на мрежата на ERGO имаат за цел да ги убедат креаторите на политиките дека позитивните промени за Ромите се можни кога анти-Циганизмот е препознаен како основа за нееднаквоста со која се соочуваат и воведат предуслови Ромите да учествуваат во граѓанскиот живот како еднакви чинители	http://www.ergonetnetwork.org/ergo-network/who-we-are/
ERIO'S SECRETARIAT Address: Avenue Edouard Lacomblé 17, 2nd floor, 1040 Brussels, Belgium Phone: +32 (2) 733 34 62	The European Roma Information Office (ERIO) е основана во 2003 година како непрофитна организација според белгиското право, која работи со меѓународен и европски опсег. И покрај улогата што ја играат во застапувањето на правата на Ромите на европско ниво, тие не сакаат да ги заменат другите ромски организации. Како информативна платформа, ERIO обезбедува дека ЕУ и владините претставници ги слушаат гласовите на сите европски Роми. Нивната работа се фокусира на антидискриминаторските политики во областите на образование, вработување, здравство и домување.	http://erionet.eu/belgium office@erionet.eu
The International Federation of Human Rights Leagues	FIDH (International Federation for Human Rights) е меѓународна невладина организација за човекови права која организира 184 организации од 112 земји. Од 1922 година ФИДХ ги брани сите граѓански, политички, економски, социјални и културни права,	https://www.fidh.org/en/about-us/contact-1776/

	како што е утврдено во Универзалната декларација за човекови права. За ФИДХ, трансформирачките друштва се потпираат врз работата на локалните актери. Затоа, активностите на ФИДХ имаат за цел да го зајакнат нивниот капацитет и влијание. Таа дејствува на национално, регионално и меѓународно ниво во поддршка на нејзините членки и партнерските организации за решавање на злоупотребите на човековите права и консолидирање на демократските процеси. Неговото дело е насочено кон државите и оние на власт, како што се оружените опозициски групи и мултинационалните корпорации. Нејзини примарни корисници се националните организации за човекови права кои се членови на ФИДХ, а преку нив и жртвите на кршењето на човековите права. ФИДХ, исто така, соработува со други локални партнерски организации и актери на промени.	
FEMYSO (Forum of European Muslim Youth and Student Organisations)	Нивната визија е да им овозможи на секоја членка организација да го оствари својот целосен потенцијал во европското општество и на тој начин да придонесе за развој на разновидна, кохезивна и просперитетна Европа. Нашата мисија е да го олесниме развојот, вмрежување и соработката меѓу европските муслимански млади и студентските организации и да бидеме нивниот репрезентативен глас во сите европски институции.	http://www.femyso.org http://www.femyso.org/contact
Rom en Rom ASBL	За време на своето Генерално собрание во Бугарија во ноември 2012 година, TernYpe одлучи да формира заеднички меѓународен план за обука, кој придонесува за работата на организациите членки, на годишните приоритети на TernYpe, на развојот на мрежниот идентитет, млади активисти, младински лидери, тренери и фасцилитатори. TernYpe Европската младинска кампања се залага за меѓусебно почитување и одговорност за СИТЕ во едно општество. Ние стоиме против екстремизмот, анти-циганизмот, расизмот, стигматизацијата и дискриминацијата во Европа.	https://data.be/fr/societe/Rom-En-Rom-ASBL-0848260743 https://www.facebook.com/rom.en.rom
ЕУ - СоЕ Партнерство	Партнерството за млади на ЕУ-СоЕ произлегува од тесните односи што ги развија Советот на Европа и Европската комисија на полето на младите.	
Европска Комисија	Европската комисија е политички независна извршна рака на ЕУ. Таа е единствено одговорна за изготвување предлози за ново европско законодавство.	
Европски парламент	Официјалната веб-страница на Европскиот парламент, директно избраното законодавно тело на Европската унија. Улога: Директно избрано тело на ЕУ со законодавни, надзорни и буџетски одговорности; Членови: 751 пратеници (членови на Европскиот парламент)	
Совет на Европа	Советот на Европа е водечка организација за човекови права на континентот. Тоа вклучува 47 земји-членки, од кои 28 се членки на Европската унија.	

5. НАЦИОНАЛНИ РЕАЛНОСТИ- ГЛАВНИ ПРЕДИЗВИЦИ СО КОИ СЕ СООЧУВААТ РОМИТЕ

• Босна и Херцеговина

Ромите се најголемото национално малцинство во Босна и Херцеговина. Исто така, според достапните податоци собрани во текот на процесот на евидентирање на потребите на Ромите и други истражувања, Ромите се најзагрозено малцинство според сите социјални параметри кои го мерат и одредуваат статусот на која било заедница или социјална група. Од сите национални малцинства во Босна и Херцеговина, ниту едно национално малцинство не е во општествена положба, која по својата тежина е слична на положбата на ромското малцинство. Ромите се присутни на целата територија на Босна и Херцеговина, поточно 71 општина. Социјалното исклучување на ромската популација првенствено се рефлектира во фактот што и поединците и целите заедници се социјално маргинализирани и со тоа се спречени да учествуваат во нивниот целосен капацитет во економски, социјални и културни трендови; ова првенствено е резултат на сиромаштија и / или недостаток на основни знаења и можности за образование и вработување. Оваа позиција на малцинската група ги отуѓува Ромите во однос на можностите за образование и вработување и затоа ја ограничува нивната способност да генерираат приходи. Тоа е поради оваа причина штета голем број припадници на националната заедница Ромите се исклучени и не учествуваат во социјални мрежи или други активности во заедницата. Босна и Херцеговина ја прифати Декадата на Ромите како практичен модел за развој на соодветни стандарди и методологии, за воспоставување на соработка помеѓу држави, меѓународни организации и институции во борбата против сиромаштијата со кои се соочува ромската популација и за справување на нивната исклученост и дискриминација во регионални рамки. Врз основа на содржината на Стратегијата на Босна и Херцеговина за решавање на ромските прашања и целите на Декадата на Ромите, како и земајќи ги во предвид фактот дека на Ромите во БиХ е една од најзагрозените заедници заедница, според сите социо-економски параметри, во 2008 година на Советот на министри на БиХ го усвои Акциониот план на БиХ за решавање на ромските прашања во областа на вработување, домување и здравство. Резултатите од истражувањето откриваат дека етничките малцинства во БиХ се дискриминирани по неколку основи. Ставот на Ромите е особено загрижувачки. Освен различните форми на дискриминација, појавата на инциденти мотивирани од омраза не е невообичаена. Институциите за спроведување на законите и обвинителството и судовите во Босна и Херцеговина не се преземат мерки за да се идентификуваат соодветни случаи на омраза и ги третираат истите како случаеви на говор на омраза. Босна и Херцеговина е на долг пат да обезбеди почитувањата на правата на етничките заедници и создавање на услови за нивен еднаков статус во општеството. Постоечките податоци покажуваат бројни проблеми во врска со безбедноста на Ромите. Ромската популација е маргинализирана, невработена и социјално исклучена, што треба да се земе како фактор што придонесува за нивната изложеност на безбедносните ризици. Ова е особено важно за Ромите кои живеат во лоши услови за домување, кои често не ги исполнуваат дури и основните критериуми за безбедност и каде ризикот од пожар или поплава е многу поголем отколку во станбени единици кои ги исполнуваат критериумите за безбедност. Исто така, постојат и други нелегални активности во кои Ромите често се принудени да учествуваат за да преживеат, главно поради нивната висока стапка на невработеност. Како резултат на тоа, тие често се изложени на вербална злоупотреба и физички напади. Кога нивниот имот е уништен, сторителите никогаш не се изведени пред лицето на правдата. Насилството врз жените во Босна и Херцеговина, особено во форма на семејно насилство, претставува огромен проблем, како и трговијата со луѓе за експлоатација на присилна работа и трговија со деца за трудова експлоатација со употреба на присилно питачење.

• Србија

Клучни прашања за социјално вклучување на Ромите во Србија се недостатокот на образование и невработеност. Надвор од неповолната економска ситуација, Ромите од Србија имаат непропорционални оптоварувања поради стигмата која ја носи нивниот идентитет. Србија е земја со 7.310.555 луѓе, од кои многумина живеат во тешки економски околности - но не и повеќе од ромското малцинство. Околу четвртина од сите Срби се невработени, но за Ромите стапката на невработеност е над 60%. Речиси две третини од Ромите живеат во населени места кои немаат безбедна вода за пиење и повеќе од три четвртини живеат без никаков канализационен систем. Еден од четворица Роми дури немаат пристап до електрична енергија. Повеќе од половина од Ромите не се едуцирани во споредба со една петтина од не-ромските Срби, а една петтина од ромските деца само посетувале предучилишна установа. Од сите ромски деца кои се запишуваат во основно училиште, меѓу 70 и 90% се откажуваат во одреден момент. Причината за тоа е Социјалната дискриминација и семејните финансиски тешкотии кои ги попречуваат децата Роми, како и строгите училишни политики и недостатокот на академска поддршка. Српските власти го истакнуваат образованието како клуч за економскиот напредок на Ромите, но само 8% од Ромите го завршуваат средното образование, а помалку од еден процент се запишуваат на факултет.

Во услови на сите исклучувања од општествените текови со кои се соочуваат Ромите во Србија, најзагрозени се жените и девојките Ромки. Денес во Србија речиси сите жени Ромки се без работа и 80% се функционално неписмени. Социјалната депривација на Ромите не е карактеристична само за Србија. Во речиси сите европски земји постои проблем со социјална депривација, дискриминација и маргинализација на Ромите. Европската унија иницираше препорака за сите земји во Европа да формулираат специфични национални стратегии за интеграција на Ромите. По Декадата на Ромите (2005) и во согласност со целите на социјалното вклучување на Ромите, беше формулирана "Рамка на ЕУ за национални стратегии за интеграција на Ромите¹" (НРИС). Како негов составен дел беа дефинирани четири клучни области во кои треба да се постигне напредок со цел подобрување на инклузијата на Ромите: образование, вработување, домување и здравствена заштита. Кога станува збор за Србија, во Националната стратегија за вклучување на Ромите се нагласува дека над 60% од Ромите во Србија живеат во сиромаштија. Постојат два клучни фактори кои се генератори на социјална депривација на Ромите, а тоа се ниското ниво на образование и невработеност. Овие два проблеми се силно поврзани. Оттука, ниското ниво на образование е една од клучните пречки за вработување. Исто така беше истакнато дека постои институционална дискриминација кон Ромите во однос на вработувањето. Националната служба за вработување нема точни податоци за процентот на невработени Роми. Беше истакнато дека Националниот акционен план за вработување во рамките на Декадата за Ромите не е систематски имплементиран. Ова е причината зошто Ромите најчесто се ангажирани во сивата економија. Во Стратегијата се наведува дека двата клучни причини за социјалната депривација на Ромите се: ниското ниво на образование и вештини и дискриминацијата што постои кај мнозинството. Еден од клучните приоритети идентификувани од Стратегијата е "интеграција и реинтеграција на Ромите на пазарот на трудот". Постигнувањето на оваа цел се поттикнува на неколку начини, од кои едната е самовработувањето на Ромите. Притоа, во Стратегијата се инсистира дека секоја програма за вработување треба да вклучи образовна компонента со цел да помогне во зајакнувањето на капацитетите на Ромите во поглед на образованието и професионалните квалификации. Социјалното вклучување на Ромите е составен дел од агендата на сите земји на ЕУ, а проблемите со вклучувањето се слични во речиси сите нив

• **Албанија** Ромите се соочуваат со директни и индиректни бариери во пристапот до јавните услуги, кои произлегуваат од критериумите за подобност кои не можат да ги исполнат, недостатокот на информации или разбирање на административните процедури, како и стигмата и честопати дискриминаторски став од мнозинското население. Долгорочното исклучување влијаеше на нивните услови за живеење, третманот на мнозинското население и односите со владините институции. Истражувањата покажуваат дека нивото на сиромаштија кај Ромите е двојно повисоко од мнозинското население, додека стапката на невработеност е три пати поголема од просекот. Ромите во Албанија се препознаваат како етничко-лингвистичко малцинство. Официјални извори велат дека во Албанија има околу 1.300 Роми, но други извори проценуваат дека во Албанија има до 120.000 Роми; вкупното население според последниот попис е 3,4 милиони. Официјалните пописи во Албанија ги признаваат Ромите. Ромските заедници се наоѓаат низ целата земја; најголемите се наоѓаат во централна и југоисточна Албанија. Албанија се приклучи на Декадата за вклучување на Ромите во 2008 година и во оваа рамка Владата усвои Национален акционен план кој се фокусира на образование, вработување и социјална заштита, домување и инфраструктура, здравство, социјална инфраструктура и еднакви можности и културно наследство. Во 2006 година, Министерството за туризам, култура, млади и спорт усвои акционен план за Ромите во областа на културата, младите и спортот; има за цел да ја подигне свеста за ромските традиции и да создаде еднакви можности за интеграција на ромската младина во општеството. Во септември 2003 година, албанската влада ја одобри Националната стратегија за подобрување на условите за живот на Ромите, која се однесува на супстандардни услови за домување, невработеност и ниско ниво на образование. Ромите во Албанија живеат во лоши услови во населбите, кои немаат врски со основната инфраструктура како вода, електрични и јавни услуги. Има случаи на присилно иселување и случаи во кои албанските власти дискриминираат Ромите во обезбедувањето на социјални услуги, исплати за социјална помош, обезбедување на општинска инфраструктура и здравствена заштита. Во согласност со Законот за образование, посетеноста на училиштата е задолжителна за сите деца во Албанија над шест години. За жал, многу ромски деца ги напуштаат училиштата пред завршувањето на осумте години задолжително школување. Неофицијалните проценки покажуваат дека присуството на средно училиште кај Ромите во Албанија е многу мало, додека 72% од албанските деца посетуваат средно училиште. Нема достапни стипендии за поддршка на образованието на Ромите во Албанија. Според истражувањето на УНДП, околу 52% од Ромите немаат образование, 18% учествувале само неколку години од основното образование, а само 14% успеале да го завршат основното образование; само 3% од ромските испитаници имаат завршено средно образование и само 4% дипломирале на факултет или универзитет. Ромските жени генерално имаат пониско образование од мажите: 56% немаат образование, додека 11% се откажуваат во основното училиште. Ромските родители поседуваат дискриминаторски третман од страна на наставниците и другите ученици и големи растојанија меѓу нивните домови и училишта како причини за мало присуство на училиште. Поради сиромаштијата, многу ромски деца треба да работат за да придонесат за приходите на семејствата. Околу 15% од ромските деца кои биле анкетирани морале да го напуштат училиштето за да работат. Ромските семејства имаат тешкотии во пристапот до соодветна здравствена заштита. Многу деца во големи ромски семејства страдаат од неисхранетост, што влијае на нивното целокупно здравје и способност за учење. Многу Роми немаат пристап до вработување во Албанија поради ниските образовни квалификации и дискриминацијата. Повеќето Роми заработуваат од повремени неформални работи во земјоделството, јавниот сервис и градежништвото со многу ниски плати.

Просечниот месечен приход за ромско домаќинство е 68 евра, додека кај не-ромските домаќинства кои живеат во иста близина е 174,50 евра.

Нема избрани ромски претставници на национално или локално ниво во Албанија. Иако учествуваат на избори, ромските гласачи сочинуваат многу мал дел од електоратот. Политичките партии генерално ги охрабруваат и мобилизираат Ромите да гласаат за време на изборните кампањи и кампањи, но често ги занемаруваат нивните грижи откако ќе бидат избрани

• Косово*²

И покрај релативно силниот економски раст во текот на изминатите години, косовскиот пазар на труд се соочува со големи предизвици кои се карактеризираат со високи нивоа на невработеност и неактивност. Стапките на невработеност во Косово се меѓу највисоките во Европа. Заштитата и промовирањето на социо-економските права на сите заедници во Косово е област во која останува уште многу да се направи. Свкупно, стапките на вработеност во Косово остануваат на ниско ниво, со тоа што особено се засегнати косовските Роми, Ашкали, Египќани и другите ранливи заедници. Недостатокот на можности за вработување воопшто, како во јавниот, така и во приватниот сектор, останува значаен предизвик за постигнување напредок кон интеграција на трите заедници. Се забележува дека жените и младите меѓу трите заедници се особено погодени во овој поглед. Според извештајот на Светската банка за Косово во 2016 година и врз основа на проценката за вработување на малцинските заедници во Косово, Ромите, Ашкалиите и Египќаните, само 0,5% од се вработени во јавниот сервис и 0,1% во јавните претпријатија, додека поголемиот дел од нив се невработени поради недостатокот на можности за вработување кадешто како клучни фактори се наведуваат дискриминацијата и нееднаквиот третман. Стратегијата за интеграција на заедниците на Ромите, Ашкалиите и Египќаните во Косово 2017-2021 е одобрена од страна на косовската влада во април 2017 година. Со цел да се обезбеди спроведување на стратегијата, клучно е активно и ефективно учество на граѓанското општество на Ромите, Ашкалиите и Египќаните како и мониторинг на активностите кои се спроведуваат. Косовските деца од ромско потекло, ашкали и египќани се запишуваат во средно училиште и имаат ниски стапки на посетување, кое се должи пред сè поради високите стапки на осипување, особено кај девојчињата, и запишувањето подоцна училиште по вообичаената почетна возраст -шест години. Неколку фактори придонесуваат за оваа ситуација, вклучувајќи ги стапките на екстремна сиромаштија меѓу трите заедници, ниското ниво на образование и ниската свест за важноста на образованието меѓу трите заедници, меѓу етничките тензии, вознемирувањето и дискриминацијата во училиштата и недостатокот на наставници од Ромско, ашкалиско и египетско потекло. Извештајот за напредокот на Косово во 2016 година објави дека центрите за учење и понатаму имаат важна улога во намалувањето на значително високиот број напуштање на училиштата и овозможување на понатамошна интеграција на заедниците на Ромите, Ашкалиите и Египќаните во образовниот систем. Владата продолжува да обезбедува бесплатни учебници за деца од основно училиште; сепак, учениците од заедниците на Ромите, Ашкалиите и Египќаните имаат пониски стапки на регистрација, повисоки стапки на напуштање и слаби нивоа на академски перформанси. Додека беше постигнат напредок во затворањето на кампови загадени со олово во северна Митровица, се уште не им се изнајдени одржливи решенија за домување за илјадници семејства од косовските Роми, Ашкали и Египќаните. Во принцип, Владата не спроведе проценка на потребите за домување и нема развиена стратегија за домување на централно ниво и локално ниво. Поконкретно, косовските институции сè уште немаат сеопфатна стратегија за спречување и регулирање на неформалните населби населени со трите заедници.

*² Оваа ознака не е во спротивност со позициите за статусот и е во согласност со Резолуцијата 1244/1999 на Советот за безбедност при ОН и Мислењето на МСП за косовската Декларација за независност.

• Црна Гора

Според пописот на населението во 2011 година, во Црна Гора има 8305 Роми и Египќани (6251 Ром и 2054 Египќани). Во Црна Гора Ромите сочинуваат 1,32% од вкупното население и живеат во 7 од 24 општини во Црна Гора. Невладините организации и меѓународната организација проценуваат дека вистинскиот број на населението во ЦР во Црна Гора е околу 20.000. Меѓу другите фактори, како што е неподготвеноста за етничка самопрогласување и / или технички ограничувања за да стигнат до популацијата што мигрира, причината за ваквата неусогласеност е фактот што многу Роми и Египќани имаат нерешен правен статус и се "невидливи" за официјалната статистика.

Огромно мнозинство од населението од Црна Гора - 77% од нив, живеат во сегрегирани населби, главно во општините Подгорица, Никшиќ и Беране, како што објави Министерството за човекови и малцински права во 2016 година. Ромската заедница е значително засегната од сите видови дискриминација и социјална депривација, вклучувајќи и нерегулиран правен статус, сиромаштија, невработеност, ниска стапка на образование, висок ризик од заразни и хронични заболувања, насилство, еколошки опасности и сл. Како што е наведено во истражувањето на кластерското истражување на повеќе индикатори (МИСЦ), жените и децата се најограничени населението меѓу Ромите и Египќаните и се изложени на дополнителни ризици и дискриминација.

Во последните десет години, несомнено се зголеми општата јавна свест за ромските прашања во црногорското општество и постигнат е одреден напредок во спроведувањето на клучните препораки на Декадата за вклучување на Ромите и Стратегијата за подобрување на статусот. Во согласност со Декадата за вклучување на Ромите (2005-2015), црногорската влада воспостави сеопфатна правна рамка за Ромите, вклучително и Националниот акционен план за Декадата на Ромите (2005), Стратегии за подобрување на статусот на РАЕ - НРИС (2008-2012, 2012-2016 и 2016-2020), Законот за малцински права и слободи (2006), Законот за државјанство на Црна Гора (2008 и 2011 година) и Законот за странци (2009).

Сепак, законската и политичката рамка не е целосно имплементирана, поради недостаток на политичка волја, финансиски ресурси и административен капацитет на централните и локалните власти. Исто така, недостатокот на административен капацитет, во рамките на владите за поактивно вклучување на Ромите и Египќаните да учествуваат во креирањето политики, го попречува правилното планирање и спроведување на политиките. Најголем дел од проблемите опстојуваат, а на заедницата сè уште им недостасуваат основните услуги.

Според Декадата за Ромите, евидентно е дека има недостиг на човечки ресурси во јавната администрација на национално и локално ниво за да се справат со овие прашања, како и недостатокот на политичка волја за преземање на неопходните мерки за спроведување на законодавството и стратегиите, како на пример, отсуство на локални акциони планови, вклучувајќи го и главниот град Подгорица, на чија територија живее најголем број на членови на РАЕ популацијата.

Граѓанските организации во Црна Гора поддржуваат зајакнување на капацитетот на ромските активисти за следење на спроведувањето на овој стратешки документ на национално ниво и работа со општините за изготвување на локални акциони планови за вклучување на Ромите и Египќаните. Реалното подобрување на позицијата на РАЕ популација не може да се постигне без нивно соодветно учество во јавниот живот. Потребни се развој на вештини и капацитети на младите Роми и Египќани да учествуваат во јавниот живот.

• Македонија ³

Со површина од 25.713 км², во декември 2007 година земјата имаше население од 2.045.177 жители во 85 населени општини. Според пописот во 2002 година, 62% од населението биле Македонци, Албанци 25,2%, 3,9% Турци, 2,7% Роми, Срби 0,2%, додека другите групи ги исполниле останатите 3,8%. Како одраз на мултиетничкиот состав, државниот устав содржи статии кои ги гарантираат правата на малцинствата. Ромите се признати како националност со сите права, слободи и заштита од дискриминација. Ромската заедница живее во урбаните средини, повеќето од ромските граѓани живеат во Скопје, Прилеп, Куманово, Битола, Тетово, Гостивар, Штип и Кочани. Членовите на оваа националност се идентификувани во повеќе од 50 општини. И покрај официјалните податоци на локално ниво, често невладините организации укажуваат на можноста за поголем број Роми. Причините за разликите во однос на официјалната статистика се големиот број на ромски граѓани без документи за лична идентификација, економската миграција на Ромите во друг град и во странство, недостатокот на свест кај ромската заедница за значењето на пописот и други причини. При подготовката на оваа програма се земени предвид официјалните податоци.

Главните предизвици идентификувани од страна на земјите-членки, кои се многу компатибилни со политиките и мерките што една земја треба да ги преземе во однос на Ромите, се следните:

- создавање услови за зголемена интеграција на пазарот на трудот за оние кои се повеќе невработени и за ранливите групи кои се сиромашни и социјално исклучени;
- обезбедување на сеопфатни системи за социјална заштита кои нудат минимални средства кои обезбедуваат пристапен живот, но исто така го елиминираат недостатокот на мотивација за барање работа;
- развивање на програми за продолжување на образованието, особено на ранливите групи и надминување на предвременото напуштање на образовниот систем;
- подобрување на квалитетот и пристапот до јавните услуги, особено здравството, социјалните услуги, домувањето и транспортот;
- надминување на високото ниво на социјална исклученост и дискриминација, особено на одредени етнички групи, како што се Ромите и други ризични групи, како што се луѓето кои живеат во институции и лица со попреченост;
- зајакнување на политиките за поддршка на семејството, социјалните мрежи и заштитата на детските права.

Ромите се многу активни на политичката сцена: девет ромски политички партии во владата и во опозиција. Состојбата со вработувањето на Ромите останува еден од најзагрижувачките фактори кои го попречуваат нивното целосно учество во општеството. Иако има мало подобрување на стапките на вработеност и активност на Ромите, тие се уште имаат невработеност што е речиси двојно повисока од националниот просек, а уште поголема кај жените Ромки. Сегашната состојба со општото образовно ниво на Ромите е незадоволителна. Иако завршувањето на основното и средното образование е законско барање, сепак постојат значителни отстапувања. Неписменоста или ниското образовно ниво во оваа категорија на население, продолжуваат да ја принудуваат спиралата на сиромаштијата, а со тоа и високата стапка на невработеност.

³ Поранешна Југословенска Република Македонија

6. ДОКУМЕНТИ ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ РАЗВИЕНИ ЗА ВРЕМЕ НА МОБИЛНОСТА ВО БРИСЕЛ

Развој на план за застапување Албанија Организација – „Живот Албанија

Во јавниот дискурс во Албанија, Ромите првенствено се дефинираат во мешан наратив меѓу нивната маргинализација, како и нивната особеност како заедница на етнички јазично малцинство. Ова е поврзано со видливоста на нивната маргинализација и споделена историја на дискриминација во Албанија. За DISUTNI ALBANIA, почетната точка за двете е развојот на дифузијата на знаењето преку Медиуми. Ние веруваме дека

информираните луѓе имаат поголеми можности да учествуваат на сопствени услови во поширокото општество и на тој начин да ја искористат можноста која им е на располагање. Главни прашања за кои треба да се дискутира во медиумското застапување:

1. Надминување на бариерите во заедницата преку секојдневна работа со деца и деца во училиште, загарантирана иднина за нив, Ромите биле и се уште се подложени на гетоизација, дискриминација и сегрегација; тие се изложени на расизам во сите под системи на општеството: економија, политика, култура, образование, информации. Бројни специјалисти во ромската заедница, кои бараат клучно решение за "иднината на Ромите" најчесто во економијата и политичкиот простор, не признаваат дека најболните форми на гетоизација и дискриминација постојат во сферата на образованието, информирањето и културата. ЕУ може да придонесе со тоа што на DISUTNI ALBANIA, им се дава можност да развијат локален проект кој може да се прошири на национално ниво, во врска со ширењето на информациите преку книги, предавачи, интервјуа со сведоштва од припадниците на ромската заедница, особено со успешни приказни за младите Роми кого архивираат успех во нивниот оператор.
2. Едукација и промовирање на меѓукултурен дијалог - ЕУ може да придонесе со притискање на националната политика во Албанија за да се создаде подобра контрола на ромските деца кои треба да се запишат во задолжителниот училишен систем. ЕУ, исто така, може да ги стимулира националните ромски организации да создаваат посебни програми за помош на оние деца кои го напуштиле образованието. Во овој контекст, вклучувањето на мнозинското население може да се дискутира во делувањето како корисна алтернатива за да се продолжи преку овие цели.
3. Надминување на стереотипите за Ромите преку културни информации. Една од најважните работи е да дадеме информации за нашата историја, нашиот јазик и нашите корени. Познавањето на ромската историја и култура може да помогне да се создаде подобро чувство на соживот во албанското општество. ЕУ може да промовира културна иницијатива за ширење на овие информации во врска со ромската култура, ромскиот јазик и традицијата на национално ниво. Да се заклучи, Дисутни Албанија е убедена дека на Ромите мора да им биде дозволено да го преземат водството за поддршка на своите заедници и да ги артикулираат потребите и интересите на нивната заедница со тоа што го имаат потребниот простор во медиумите. Во Албанија, нашата подготвеност е да воспоставиме мрежа на заедници, но за оваа цел ни е потребна меѓународна и национална поддршка.

Развој на план за застапување во Босна и Херцеговина Организација Млади Роми “Витез”

Организацијата е формирана на 2011 година, по иницијатива на поголем број млади луѓе, како граѓанска, неполитичка, непрофитна организација. Главната цел за воспоставување на организација беше високиот процент на дискриминација на Ромите, особено младите, нискиот процент на образование, земање и живеење во неповолни и депресивни подрачја. Главни цели на организацијата се: едукација на млади Роми, борба против дискриминацијата и вклучување на Ромите во општеството, културната и социјалната сфера на животот.

Главни проблеми на Ромите во Босна и Херцеговина се:

- Образование
- Вработување
- Здравствена грижа

ОБРАЗОВАНИЕ - извештаи и други показатели за различни потекло, од домашни специјализирани невладини организации, до меѓународни организации, професионални здруженија и научни институции, покажува дека висок процент на ромски деца не посетуваат основно училиште, предизвикува осипување од средно училиште или колеџ поради сиромаштијата и недоволната поддршка за продолжување на нивните студии. (Бројот на средношколци Роми сè уште не достигна илјада, а учениците Роми може да е помалку од десет). Европската комисија треба да му препорача на Владата на Босна и Херцеговина да ги спроведе афирмативните мерки за ромските ученици да ги поддржат семејствата во нивните основни потреби во соработка со општината, социјалната служба, поголем број стипендии за ромските ученици во средно училиште и на универзитетите.

ВРАБОТУВАЊЕ - Тригодишното спроведување на Акциониот план за вработување на Ромите не ги исполни очекувањата во целост. Бројни дефинирани цели и мерки за поддршка не беа поддржани од потребните ресурси и јасно доделени задачи кои би довеле до постигнување на поставените цели. Од една страна има неколку причини кои придонесоа за неспроведување на амбициозно поставените цели, како што се значајни промени во глобалното опкружување што се случија во меѓувреме (економска криза, пораст на невработеноста, намалување во снабдувањето и недостатокот на можности за вработување за сите, ограничувањата за вработување во јавните институции итн.),

а од друга страна проблемите на ромската популација (ниска квалификациска структура, нерегистрирање со службите за вработување, особено обучени и квалификувани Роми, недостатокот на вештини и знаења потребни на пазарот на трудот и сл.). Европските институции треба да им препорачаат на Владата на Босна и Херцеговина да ја ревидира Акциониот план за вработување на Ромите, земајќи ги предвид приоритетите за вработување на Ромите и актуелните потребите од една страна и постојните финансиски ограничувања од друга страна. Следствено, при планирањето на потребните средства за спроведување на поединечни активности беше извршена најголема воздржаност земајќи ги предвид достапните ограничени ресурси. Во исто време, фокусот беше ставен на идентификување на нови механизми за финансирање со цел да се вклучат поголем број извори на финансирање и иновативни пристапи за финансирање.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА / Според податоците од евиденцијата за Ромите (во понатамошниот текст "РНР") и информациите собрани во процесот на истражување спроведено од ромските здруженија, како и од институциите одговорни за имплементација на Акциониот план, првенствено Министерството за човекови права и бегалци на Босна и Херцеговина, може да се извлечат следните заклучоци. Во Босна и Херцеговина има околу 35.000 Роми, врз основа на реални показатели, 16.771 лица. Околу 30% од ромското национално малцинство вклучено во РНР нема здравствено осигурување. Според евиденцијата на Ромите, од овие 30% вкупно 5.200 лица или 34.7% се деца до 15 години, што укажува на недоволно познавање на родителите за начините за пристап до здравствената заштита.

Во рамките на евиденцијата на Ромите треба да се регистрира висока стапка на попреченост за возрасната група до 14 години, со висок процент на попреченост (34,7%). Точниот број на деца кои биле категоризирани не е познат. Федерацијата на Босна и Херцеговина има проблем во однос на Законот за здравствено осигурување на Федерацијата на Босна и Херцеговина, бидејќи утврдува рокови за пријавување во службите за вработување и услуги, а како резултат на овој закон, мнозинството Роми немаат здравствено осигурување. Ова не е случај со прописите и практиките во Република Српска и во округот Брчко. Овие одредби во Федерацијата на Босна и Херцеговина треба да се променат во текот на процесот на донесување на нацрт-закон за изменување и дополнување на Законот кој е во сила. Оваа постапка е во тек и бара интензивно лобирање од страна на ромските организации, како и од страна на Ромскиот одбор со помош на Европската комисија.

Развој на план за застапување во Косово: Организација „Напредок за заедничко Косов“

Извештајот на Светската банка за Косово, 2016 година, и врз основа на Проценката за вработување на малцинските заедници во Косово, Ромите, Ашкалиите и Египќаните, само 0,5% од вработените во јавниот сервис и 0,1% во јавните претпријатија, додека поголемиот дел од недостатокот на можности за вработување е да се обвини за дискриминација и нееднаков третман.

И покрај релативно силниот економски раст во текот на изминатите години, косовскиот пазар на труд се соочува со големи предизвици кои се карактеризираат со високи нивоа на невработеност и неактивност. Стапките на невработеност во Косово се меѓу највисоките во Европа.

Косовска стратегија за интеграција

Стратегија за интеграција на заедниците на Ромите Ашкали и Египќаните во Косово 2017-2021

Стратегијата е одобрена од страна на косовската влада во април 2017 година, како што во претходниот документ следењето ќе го направи косовската влада.

Со цел да се обезбеди спроведување на стратегијата, клучно е активно и ефективно учество на граѓанското општество на Ромите, Ашкалиите и Египќаните вклучени во мониторингот. Образование

Извештајот за напредокот на Косово во 2016 година објави дека центрите за учење и понатаму имаат важна улога во намалувањето на значително високиот број напуштање на училиштата и овозможување на понатамошна интеграција на заедниците на Ромите, Ашкалиите и Египќаните во образовниот систем. Владата продолжува да обезбедува бесплатни учебници за деца од основно училиште, но учениците од заедниците на Ромите, Ашкалиите и Египќаните имаат пониски стапки на регистрација, повисоки стапки на напуштање и слаби нивоа на академски успеси.

Развој на план за застапување во Македонија: Организација „Ромаверзитас“

Обемот на сиромаштија кај Ромите во Република Македонија достигнува 88%, што укажува на економската состојба на Ромите. Податоците покажуваат дека 85% добиваат државни бенефиции, 70% од стапката на невработеност, 95% од Ромите живеат во посиромашните региони (гета) или живеат во приградски услови. Ромите се соочуваат со социјална исклученост поради нивната стапка на сиромаштија, недостаток на квалификации и можности за доживотно учење и дискриминација. Оваа социјална инклузија уште повеќе ги оддалечува Ромите од какви било перспективи во однос на вработувањето, заработката, образованието итн.

Стапката на запишување во средното образование кај Ромите на возраст од 16 до 19 години изнесува 27%, наспроти 65% кај не-ромската популација. Ваквите показатели укажуваат на постоечките разлики во образовниот сегмент кај ромското и не-ромското население. Дискриминација во процесот на запишување на универзитет.

1. Еднакви можности за образование (стипендија, академска поддршка-менторство и тUTORСТВО, јазици, дигитална писменост, практични вештини)

- Зголемување на стапката на запишување, посетеност и дипломирање на Ромите во универзитетите. Во однос на образованието, податоците покажуваат дека 22% од ромското население нема формално образование, наспроти 3% кај другото не-ромско население. Покрај тоа, постои не совпаѓање во однос на стапките на писменост. Имено, стапката на писменост кај Ромите изнесува 60%, наспроти 99% меѓу Македонците и Албанците. Прилично алармантно е што стапката на средно образование кај младите Роми на возраст од 16 до 19 години изнесува 27%, наспроти 65% кај не-ромското население. 22% од Ромите немаат формално образование, наспроти 3% од не-ромското население.

2. Квалитативно образование кое создава реални можности на пазарот на трудот

- Потребни компетенции на пазарот на трудот

Стапката на невработеност кај Ромите изнесува 70%, наспроти значително пониската стапка на невработеност од 31% кај Македонците и 27% кај Албанците

3. Активни мерки за вработување на ромски средношколци и дипломирани студенти Роми (професионални вештини, работно искуство / стажирање, квалификација и преквалификација, доживотни можности за млади)

Развој на план на застапување во Црна Гора: НВО Млади Роми

Невладината организација Млади Роми беше регистрирана во мај 2005 година како локална непрофитна организација со цел да придонесе за подобрување на состојбата на Ромите во Црна Гора и нивна целосна интеграција во црногорското општество. Затоа, визијата на нашата организација е: мажите и жените Роми да бидат еднакви, образовани и активни граѓани на Црна Гора. Активностите на младите Роми се првенствено фокусирани на работа со заедницата и следење на спроведувањето на националните и локалните акциони планови во областа на социјалната инклузија и интеграција на Ромите преку поттикнување на активно учество, застапување, промоција и посредување при остварување на правата на малцинствата. -Застапување: Кога станува збор за домување, особено за косовските Ашкали, Роми и Египќани Црна Гора работи на ова прашање и можеме да се каже дека земјата се движи во вистински правци, бидејќи преку сараевскиот процес се изградени 120 станови, а до септември се очекува други дополнителни куќи што треба да се изградат. Но, треба да се работи повеќе за да се реши ова прашање. Повеќе од 150 семејства кои живеат во главниот град во Црна Гора сè уште имаат нерешено станбено прашање. Затоа, потребно е да се измени Законот за социјални станови, со цел да се формира владин фонд, кој ќе се користи за потребите на изградба на социјална зграда и згради со повластен закуп.- Едукација. Образованието е област каде што имаме добри резултати, според сите извештаи на државните институции и други организации кои работат на вклучување на Ромите во Црна Гора, според Министерството за човекови и малцински права, во 2015-2016 година бројот на ученици во основно образованието беше 1438, што е огромен позитивен скок. Но, проблемот доаѓа подоцна во образованието (гимназија и високо образование), бидејќи квалитетот на основните образование кога станува збор за ромските ученици е многу слаб, па затоа учениците го напуштаат подоцнежното средно училиште или одлучуваат да не се запишат во средно училиште поради недостаток на квалитетни механизми за поддршка. Повеќе е потребно да се има програма како Ромаверзитас во Црна Гора (програма за туторство и менторство) која треба да се финансира од одговорни државни актери. - За вработување - Повеќето Роми и Египќани во Црна Гора живеат во сиромаштија, едвај преживуваат. Поради процесот на транзиција и големиот број внатрешно раселени лица, изминатата година беше обележана со уште по драматичен пад на нивниот животен стандард. Со оглед на ниското ниво на образование на Ромите и недостатокот на инвестиции и економска стагнација, може да се претпостави дека ситуацијата на Ромите во наредниот период нема да биде значително санирана. Покрај тоа оние што веќе се "сиромашни", ќе се појави и кај "новите" - ромски генерации што ќе дојдат, а тоа нема да биде подготвено за сета сурова конкуренција на пазарот на трудот. Во просек, годишно, во евиденцијата на Државната агенција за вработување има околу 1000 лица кои се идентификуваат како членови на популација Роми и Египќани. Со цел да се намали невработеноста на Ромите, потребно е

да се имплементираат сите стратешки документи кои се однесуваат на полето на вработување на Ромите во Црна Гора, особено оние кои ги препознаваат специфичните проблеми на Ромите и нивната позиција на пазарот, исто така, консензус и ангажирање на институции и владини тела на Црна Гора (работодавачи, синдикати, орган на локалната самоуправа и други засегнати страни).

Развој на план за застапување во Србија: Асоцијација на Координатори за Ромски прашања

Кога станува збор за учество на Ромите во институциите, Владата на Србија не ја почитува поставената понуда поврзана со вработувањето на координаторите во јавниот сектор, при што нивниот правен статус не е решен. За време на Декадата на Ромите беше очигледно дека клучните проблеми се вработувањето, образованието, домувањето и пристапот до социјална и здравствена заштита. Секоја од овие области е поврзана со причина и последица. ВРАБОТУВАЊЕ - Некои добри примери за вработување на Ромите се Ромските координатори, педагошките помагала и ромските здравствени медијатори. Резултатите од нивната работа се повеќе од видливи. Тие се најзначајни засегнати страни кога зборуваме за прашања на Ромите во Србија. ЕУ може да му препорача на Владата на Србија да ги спроведе следните точки.

Потребно е да се утврди улогата на Координаторите која беше официјално интегрирана во структурата на локалната самоуправа. Досегашното искуство покажа дека Координаторите имаат многу важен фактор во процесот на вклучување на Ромите на локално, но исто така и на национално ниво, да се продолжи со процесот на вклучување на Ромите, најважно е Законот за внатрешна класификација на работни места во локалните самоуправи позицијата на Координаторите, но и да ги усвои средствата на општинскиот буџет за активности за подобрување на состојбата на Ромите. Исто така, прашањето за идната позиција на координаторите за Ромите и нивната идно значење и влијание во општините и нивната заедница се зголемува главно во врска со имплементацијата на Акциониот план за Глава 23, Национална стратегија за социјална инклузија на Ромите. Локалните проекти и мерки се насочени кон Ромските координатори и локалните самоуправи каде што работат, кои ги делат вредностите на една заедница и покажуваат јасна ориентација кон корисниците.

Повратници од земјите на ЕУ - Во Србија на годишно ниво, или по сопствена волја или под притисок по одбивањето на нивните барања за азил, околу 10.000 Роми се враќаат од Германија, а околу 5.000 Роми доаѓаат од останатите земји во ЕУ, која врши голем притисок врз системот, а општините најмногу ги снесат тешкотиите за интеграција, велат официјални претставници од УНДП во Србија. Луѓето што се враќаат по барањата за азил во некои од земјите на ЕУ се враќаат во нивните матични земји. Тоа е многу несреќна тенденција која е забележлива за многу години, при што бројот се зголемува. Институциите на ЕУ би можеле да им препорачаат на Владата на Србија да обезбеди елементи за реинтеграција со осигурување на подобар пристап до образование, вработување, социјална и здравствена заштита. Секоја општина треба да има во своите буџети средства за покривање на административни и други трошоци за креирање на документи и да помогне во добивањето на документи од странство во најкраток можен рок и во нивната ослободување од оданочување. Создавање на механизми за поддршка на повратниците според договорот за реадмисија во застапеност пред институциите и правната помош.

- **ДИСКРИМИНАЦИЈА** - Ромите се соочуваат со дискриминација и исклучување во сите сфери на животот. Ромските девојки и жени се соочуваат со повеќекратна дискриминација. Бројот на случаи на општествен анти-циганизмот, дискриминација и говор на омраза кон Ромите од извештајот на 124 претставки за дискриминација врз основа на етничка припадност, доставен до Комесарот за еднаквост во 2014 година, 40% се однесуваат на дискриминација против Ромите. Мал број постапки во врска со дискриминацијата на Ромите некогаш се обработуваат во судовите, што води кон неказнивост. Од друга страна, дискриминацијата врз Ромите е изразена и во институциите и во јавниот живот, како и во приватната сфера. Институциите на ЕУ би можеле да им препорачаат на Владата на Србија да ја унапреди антидискриминаторската политика и да ја спроведе заедно со политиката на интегративен мултикултурализам и меѓукултурен дијалог.

7. ПРОЕКТНИ ЛАБОРАТОРИИ – ГЕНЕРИРАЊЕ ИДЕИ ЗА АДРЕСИРАЊЕ НА ПРЕПОЗНАТЛИВИТЕ ПРЕДИЗВИЦИ

"Европскиот проект за ромски проекти" има за цел да го зголеми интересот на локалните и на националните ромски организации, бидејќи треба да биде центар за ромски организации за да дискутираат заедно за приоритетите на нивната заедница и за начините на кои би можеле да направат заеднички иницијативи за застапување за подобра легислатива, но исто така планираат проект кој може да се финансира од директни фондови на ЕУ.

По обуката и практиканската работа, беа организирани Проектни лаборатории и партнерските организации кои ангажираа разни претставници на ГО во отворен бреинсторминг и внимателно олеснети процеси генерирани идеи за проекти за застапување за вклучување на Ромите.

Проектната лабораторија е тематска работилница организирана во текот на 2 работни дена околу следните теми:

- (1) кои работат против дискриминација на Ромите
- (2) социјално вклучување на ромската младина, и
- (3) одржлив развој на ромски граѓански организации

Претставниците на НВО се состанаа за да дискутираат за оригиналните идеи, се согласија за заедничка идеја и нови начини на гледање кон иницијативите за застапување на Ромите во контекст на процесот на интеграција во ЕУ, генерираа конкретни предлози за застапување за вклучување на Ромите кои може да се спроведат на национално ниво во секоја земја што учествува проект.

Во овие проектни лаборатории вклучија најмалку 12 претставници на НВО одбрани од партнерите кои вклучија претставници на организации со искуство и експертиза за прашањата за вклучување на Ромите.

Реализацијата на "Европските лаборатории за ромски иницијативи" беше целосно имплементирана од партнерска организација.

Проектите за застапување и иницијативите се практични иницијативи кои треба да се имплементираат на локално и национално ниво, од граѓанските организации кои учествуваат во "Европските лаборатории за ромски иницијативи" по Лабораторијата.

Како дел од нивните планови за застапување, секоја група мораше да спроведе една иницијатива за застапување во нивната земја користејќи ги можностите за финансирање на ЕУ, како и нивниот капацитет за градење партнерства, развиен за време на нивната мобилност во Брисел. Иницијативите за застапување ќе бидат организирани на национално ниво во справувањето со предизвиците на ромското малцинство во контекст на процесот на евроинтеграција, особено во усвојувањето на правото на ЕУ и ќе се фокусира на влијанието врз јавното мислење на национално и локално ниво или учеството во процесот на креирање политики поврзани со интеграцијата во ЕУ и реформите во ЕУ. Како резултат се очекува проект за застапување или план за застапување составен од конкретни акции за застапување и предлози за тоа како дополнително да се зголеми вклученоста и улогата на ромските граѓански организации во застапувањето во дадена земја. Активностите за застапување дополнително ќе вклучат и повеќе НВО, како и луѓе од европското граѓанско општество кои, во согласност со следењето на студиската посета, ќе обезбедат насоки и идеи за

1. Како да се залагате за користење на стандардите и прашалникот за усогласување на законодавството на ЕУ како аргумент и 2. Кои добри практики од Европа може да се применат на локално и на национално ниво? Иницијативите за застапување ќе бидат дизајнирани од страна на членовите на "Европските лаборатории за ромски иницијативи", а поддржани од учесниците кои учествуваат во движењата на Брисел. Се очекува да применат различни методи, како што се кампањи, тркалезни маси, презентации во парламентарни комисии и слично. Сите партнери во проектот ќе ја обезбедат својата експертиза во поддршката за реализација на иницијативите за застапување. Претставникот на партнерската организација кој учествуваше во движењата во Брисел се очекува да биде целосно достапен и да придонесе во лабораториите. Работилницата беше составена од 90 минути сесии, четири сесии дневно плус активности по вечерата како што е предвидено во оригиналната агенда. Обучувачите со долгогодишно искуство во областа на финансирањето на ЕУ, застапување на Ромите, интеграција во ЕУ и развој на капацитетите на Светска банка ги претставија предвидените сесии. Неформалното образование беше искористено како клучна методологија во оваа обука. Работата се фокусираше на тоа што подразбира учење преку обезбедување на експерти од експерти, споделување искуства, заедничка работа, групна работа и дискусии. Обучувачи користеа презентации, изработка на концепти и воведи.

Активни методи кои се користеа содржеа симулации на дадени ситуации, работејќи во групи, панел дискусии, совети.

Обуката беше дизајнирана да го зголеми знаењето на учесниците, да ја зголеми мотивацијата и да произведе јасен резултат кој подоцна ќе се користи за заеднички иницијативи.

Заклучоци од ЛАБ

Кое е решението за да Ромите повеќе не се маргинализирано малцинство? Што можеме да направиме за ромските семејства со цел да се избегне дискриминација и да се подигне подготвеноста на ранливите групи да учествуваат со еднакви можности во различни области од животот?

За некои од прашањата, одговорот произлегува од соработката со меѓународните институции, со ЕУ и со други меѓународни организации за поддршка на правата на Ромите. Тоа треба да биде начин да се решат проблемите со кои се соочуваме секој ден. Преку ова, знаеме дека една од најважните работи е да дадеме информации за нашата историја, нашиот јазик и нашите корени. Познавањето на историјата и културата на Ромите може да помогне да се изгради подобро чувство на соживот во општеството. ЕУ може да промовира културна иницијатива за ширење на овие информации за ромската култура и ромскиот јазик и традиција на национално ниво.

Учесниците во секоја земја го дизајнираа "Третиот проблем" во кој ги оценија причините и последиците од проблемот, како и целите. Следат конкретни примери подолу:

Проблем: Недостаток на капацитети за влијание врз јавните политики

Причини идентификувани заеднички:

- Недостаток на соодветно образование и во квантитет и квалитет за постигнување на ниво на влијание;
- Дискриминација во многу области на секојдневниот живот;
- Многу мал интерес во заедницата за истражување и развој да учествуваат во процесите на донесување одлуки;
- внатрешни несогласувања и недоразбирања, главно во раководството на СС;
- Недостаток на капацитет за отпочнување процеси на влијание;

Последиците идентификувани заеднички:

- Се користат на сите избори и гласови на заедницата;
- Не може да се залага за неопходните промени за заедницата
- R & E континуирано дискриминира и игнорира и од поединци и институции;
- број на политики и програми дизајнирани да не им служат на Истражувањата и / или понекогаш во интерес на нај маргинализираните и сиромашните заедници;
- Иницијативите не се земаат сериозно во предвид;

Проблем: Недостиг на образован и способен Ромски младински кадар да се заложи за подобрување на состојбата на Ромите

Идентификувани цели:

- Воспоставување група од 10 политички способни Роми подготвени да влезат во политички предизвици во интерес на ромската заедница;
- Воспоставување на група од 20 Роми со многу добро развиени лидерски способности како комуникациски вештини, управување со проекти, застапување, лобирање, организација во заедницата, академски англиски јазик, храброст и самодоверба за влез во предизвици во интерес на ромската заедница;
- Воспоставување на ромска интелектуална политичка организација составена од компетентни млади Роми кои ќе влијаат врз секојдневната политика.

Учесниците идентификуваа најкорисни алатки за застапување за ромските прашања. Во предложените упатства се наведени следните препораки:

- Ефективна мобилизација на заедницата;
- Зголемување на свеста на заедницата за важноста на проблемите со кои се соочуваат, детални информации поврзани со проблемот и потенцијален пристап за постигнување на промена;

- Зголемување на свеста на заедницата за поддршка на креаторите на промени;
- Воспоставување систем / механизам за да се обезбеди одговорност и кредибилитет на идните претставници на Ромите во националните локални организации (партиски и непартиски)
- Барање за транспарентност;
- Да бидат свесни институциите за проблемите на Ромите;
- Градење мостови меѓу политичките партии и ромските невладини организации;
- Обезбедете поддршка на клучните играчи.

8. МОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ

Еразмус+

- Еразмус + е Програма на ЕУ во областа на образованието, обуката, младите и спортот за периодот 2014-2020 година. Образованието, обуката, младите и спортот можат да дадат голем придонес за да помогнат во справувањето со социо-економските промени, клучните предизвици со кои ќе се соочи Европа до крајот на деценијата и да ја поддржи имплементацијата на агендата за европска политика за раст, работни места, капитал и социјална вклученост.
- Програмата Еразмус + е дизајнирана да ги поддржи напорите на земјите-членки за ефикасно искористување на потенцијалот на европските таленти и општествени средства во перспектива за доживотно учење, поврзувајќи ја поддршката за формално, неформално и неформално учење низ образованието, обуката и младинските полиња. Програмата исто така ги подобрува можностите за соработка и мобилност со партнерските земји, особено во областите на високото образование и младите. Во согласност со еден од новите елементи воведени во Лисабонскиот договор, Еразмус + исто така поддржува активности кои имаат за цел развивање на европската димензија во спортот, преку промовирање на соработката меѓу органите одговорни за спорт. Програмата го промовира создавањето и развојот на европските мрежи, обезбедувајќи можности за соработка меѓу засегнатите страни и размена и пренос на знаење во различни области кои се однесуваат на спорт и физичка активност. Оваа засилена соработка особено ќе има позитивни ефекти во развојот на потенцијалот на европскиот човечки капитал преку помагање на намалување на социјалните и економските трошоци за физичка неактивност. Програмата ги поддржува активностите, соработката и алатките во согласност со целите на Стратегијата Европа 2020 и нејзините водечки иницијативи, како што се Младите во движење и Агендата за нови вештини и работни места. Програмата, исто така, придонесува за постигнување на целите на Стратегиската рамка за образование и обука за европска соработка во образованието и обуката и Европската стратегија за млади преку отворените методи за координација. Оваа инвестиција во знаења, вештини и компетенции ќе им користи на поединците, институциите, организациите и општеството во целина преку придонес кон растот и обезбедување на еднаквост, просперитет и социјална вклученост во Европа и пошироко.
- Еразмус + промовира отворен пристап до материјали, документи и медиуми кои се корисни за учење, настава, обука, младинска работа и се произведуваат од проекти финансирани од Програмата. Корисниците на Еразмус + грантови кои произведуваат такви материјали, документи и медиуми во рамките на секој финансиран проект мора да ги направат достапни за јавноста, во дигитална форма, слободно достапни преку интернет под отворени дозволи. Сепак, на корисниците им е дозволено да го дефинираат најсоодветното ниво на отворен пристап, вклучувајќи ги и ограничувањата (на пример, забрана за комерцијална експлоатација од страна на трети страни), доколку е соодветно, во однос на природата на проектот и на видот на материјалот. Барањето за отворен пристап не е во спротивност со правата на интелектуална сопственост на корисниците на грантот.
- Еразмус + вклучува силна меѓународна димензија (т.е. соработка со земјите партнери), особено во областите на високото образование и младите. Во областа на високото

образование, Еразмус + ги поддржува следниве главни акции насочени кон соработка со Партнерските земји:

- Меѓународната кредитна мобилност на поединци и Еразмус Мундус заеднички магистерски студии (под клучна акција 1) промовирање на мобилноста на учениците и персоналот од и до земјите партнери;
- Проекти за градење капацитети во високото образование (под клучна акција 2), промовирање на соработка и партнерства кои имаат влијание врз модернизацијата и интернационализацијата на високообразовните институции и системи во земјите партнери, со посебен акцент на земјите партнери во соседството на ЕУ;
- Поддршка на политичкиот дијалог (под клучна акција 3) преку мрежа на експерти за реформи во високото образование во партнерските земји што се блиски кон ЕУ, меѓународно алуни асоцијација, политички дијалог со земјите партнери и меѓународни настани за атрактивност и промоција;
- Жан Моне активности со цел да се поттикне наставата, истражувањето и размислувањето во областа на студиите на Европската унија низ целиот свет.
- Во областа на младите, Еразмус + ги поддржува следниве главни акции:
- Мобилност за млади луѓе и младински работници (под клучна акција 1) за промовирање на младински размени, Европски волонтерски сервис и мобилност на младинските работници во соработка со земјите-партнери во соседството на ЕУ;
- Проекти за градење капацитети во областа на младите (под клучна акција 2) промовирање на активности за соработка и мобилност кои имаат позитивно влијание врз квалитативниот развој на младинската работа, младинските политики и младинските системи, како и на признавањето на неформалното образование во земјите-партнери, особено во Африка, Карибите и Пацифик (АСП), азиски и латиноамерикански земји;
- Вклученост на млади луѓе и младински организации од партнерските земји кои се соседни на ЕУ во структурираниот дијалог на младите (под клучна акција 3) преку нивно учество на меѓународни состаноци, конференции и настани кои го промовираат дијалогот меѓу младите луѓе и носителите на одлуки.

Покрај тоа, другите акции на Програмата (стратешки партнерства, сојузи на знаења, сојузи со сектори, партнерства за соработка) се исто така отворени за организации од партнерски земји, доколку нивното учество носи дополнителна вредност на проектот.

КОЈА Е СТРУКТУРАТА НА ЕРАЗМУС+ ПРОГРАМАТА ?

Со цел да ги оствари своите цели, Програмата Еразмус + ги спроведува следните акции:

КЛУЧНА АКЦИЈА 1 - МОБИЛНОСТ НА ПОЕДИНЦИТЕ

Оваа клучна акција поддржува:

- Мобилност на учениците и вработените: можности за учениците, практикантите, младите и доброволците, како и за професорите, наставниците, обучувачите, младинските работници, вработените во образовните институции и организациите на граѓанското општество за да пренесат учење и / или професионално искуство во друга земја;
- Еразмус Мундус заеднички магистерски студии: високо ниво интегрирани меѓународни студиски програми кои се испорачуваат од страна на конзорциуми на високообразовни институции кои доделуваат целосни стипендии за стипендии до најдобрите господар студенти низ целиот свет;
- Еразмус + магистерски кредити: студентите од високообразовните програми од Програмата Земји можат да поднесат барање за кредит поддржан од Програмата за да одат во странство за целосен мајсторски степен. Студентите треба да се обратат на националните банки или агенциите за студентски кредити кои учествуваат во шемата.

КЛУЧНИ АКЦИЈА 2 - СОРАБОТКА ЗА ИНОВАЦИИ И РАЗМЕНА НА ДОБРА ПРАКТИКИ

Оваа клучна акција поддржува:

- Транснационални стратешки партнерства имаат за цел да развијат иницијативи кои опфаќаат една или повеќе полиња за образование и млади и да промовираат иновации, размена на искуства и знаења помеѓу различни типови на организации вклучени во образованието, обуката и младите или во други релевантни области. Одредени активности за мобилност се поддржани доколку тие придонесуваат кон целите на проектот;
- Сојузи на знаења помеѓу високообразовните институции и претпријатијата кои имаат за цел да поттикнуваат иновации, претприемништво, креативност, вработливост, размена на знаења и / или мултидисциплинарна настава и учење;
- Алијанса за секторски вештини за поддршка на дизајнирање и испорака на заеднички програми за стручна обука, програми и методологии за настава и обука, врз основа на докази за трендови во специфичен економски сектор и вештини потребни за извршување во едно или повеќе професионални области;
- Проекти за градење капацитети кои ја поддржуваат соработката со партнерските земји во областа на високото образование и младите. Проектите за градење капацитети имаат за цел да ги поддржат организациите / институциите и системите во процесот на модернизација и интернационализација. Одредени видови на проекти за градење капацитети ги поддржуваат активностите за мобилност, доколку тие придонесуваат кон целите на проектот;
- Платформите за ИТ поддршка, како што се Е-твининг, Порталот за образование на училиштата, Европската платформа за учење на возрасни (EPALE) и Европскиот младински портал, нудејќи виртуелни простори за соработка, бази на податоци за можности, заедници на пракса и други онлајн услуги за наставници, практичари од областа на образованието и образованието за возрасни, како и за млади луѓе, волонтери и младински работници ширум Европа и пошироко.

КЛУЧНА АКЦИЈА 3 - ПОДДРШКА ЗА РЕФОРМА НА ПОЛИТИКАТА

Оваа клучна акција поддржува:

- Знаење во областа на образованието, обуката и младите за креирање и следење на политиките базирани на докази, особено: о Специфични за секоја земја и тематска анализа, вклучително и преку соработка со академски мрежи; о учење меѓусебно и рецензии преку Отворен Метод на Координација во образованието, обуката и младите.
- Иницијативи за иновации на политиките за стимулирање на развојот на иновативната политика помеѓу засегнатите страни и да им се овозможи на јавните власти да ја тестираат ефективностa на иновативните политики преку теренски истражувања засновани на методологии за здрава евалуација;
- Поддршка на алатките за европска политика за да се олесни транспарентноста и препознавањето на вештините и квалификациите, како и трансферот на кредити, да се поттикне обезбедување квалитет, да се поддржи валидација на неформалното и неформалното учење, вештини. Оваа акција, исто така, ја вклучува и поддршката на мрежите кои ја олеснуваат меѓу-европската размена, учењето и работната мобилност на граѓаните, како и развојот на флексибилни патеки за учење помеѓу различни области на образование, обука и млади;
- Соработка со меѓународни организации со високопризнаена експертиза и аналитички капацитети (како што се ОЕЦД и Советот на Европа), за зајакнување на влијанието и додадената вредност на политиките во областа на образованието, обуката и младите;
- Дијалогот на засегнатите страни, политиката и промоцијата на Програмата, вклучувајќи јавни органи, даватели на услуги и заинтересирани страни во областа на образованието, обуката и младите за подигнување на свеста за агендите за европска политика, особено Европа 2020, образование и обука 2020, Европската стратегија за млади како надворешна димензија на европското образование, обука и младински политики. Овие активности се од суштинско значење за да се развие капацитетот на засегнатите страни за активно да се поддржува спроведувањето на политиките преку стимулирање на експлоатацијата на резултатите од Програмата и генерирање на опипливо влијание.

Жан Моне Активности

Активностите на Жан Моне ќе поддржат:

- Академски модули, претседавачи, центри на извонредност, со цел да се продлабочи наставата во студиите за европска интеграција отелотворени во официјалната наставна програма на високообразовна институција, како и да се спроведат, следат и надгледуваат истражувања за содржината на ЕУ, исто така и за другите образовни нивоа како што се обука на наставници и задолжително образование. Овие активности исто така имаат за цел да обезбедат детална настава за прашања поврзани со европската интеграција за идните професионалци во области кои се во зголемена побарувачка на пазарот на трудот, а во исто време да се поттикнуваат, советуваат и менторираат младите генерации наставници и истражувачи во Предметните области на европската интеграција;
- Дебата за политиката со академскиот свет, поддржана преку: а) мрежи за унапредување на соработката помеѓу различни универзитети ширум Европа и ширум светот; поттикнување на соработка и создавање на платформа за размена на знаења со јавни актери и службите на Комисијата за високо релевантни субјекти на ЕУ; б) Проекти за иновации и вкрстено оплодување и ширење на содржината на ЕУ со цел да се промовира дискусија, размислување за прашањата на ЕУ и да се зголеми знаењето за ЕУ и нејзините процеси;
- Поддршка на здруженијата, организирање и спроведување на статутарни активности на здруженија кои се занимаваат со студии на ЕУ и прашања на ЕУ, и да ги објавуваат фактите на ЕУ меѓу пошироката јавност зајакнување на активното европско државјанство. Активностите на "Жан Моне", исто така, обезбедуваат оперативни грантови на назначените институции кои остваруваат цел од европски интерес и организираат студии и конференции со цел да им обезбедат на креаторите на политики нови согледувања и конкретни предлози.

СПОРТ

Активностите од областа на спортот ќе поддржат:

- Колаборативни партнерства, чија цел е промовирање на интегритетот на спортот (анти-допинг, борба против местење на натпревари, заштита на малолетниците), поддршка на иновативни пристапи за спроведување на принципите на ЕУ за добро владеење во спортот, стратегии на ЕУ во областа на социјалната инклузија и еднакви можности, поттикнување на учество во спорт и физичка активност (поддршка на спроведувањето на Упатствата за физичка активност на ЕУ, волонтирање, вработување во спортот, како и едукација и обука во спортот) и поддршка на спроведувањето на упатствата на ЕУ за двојни кариери на спортистите. Овие партнерства вклучуваат и мали колаборативни партнерства, чија цел е поттикнување на социјалната вклученост и еднакви можности во спортот, промовирање на европски традиционални спортови и игри, поддршка на мобилноста на волонтери, тренери, менаџери и персонал на непрофитни спортски организации и заштита на спортистите, особено на најмладите, од опасностите за здравјето и безбедноста преку подобрување на условите за обука и конкуренција.
- Не-профитни европски спортски настани, доделување на индивидуални организации задолжени за подготовка, организација и следење на даден настан. Активностите ќе вклучуваат организирање на активности за обука на спортисти и волонтери во периодот пред настанот, церемонии за отворање и затворање, натпревари, странични активности на спортскиот настан (конференции, семинари), како и имплементација на наследството активности, како што се проценки или последователни активности;

- Зајакнување на базата на докази за креирање политики преку студии; собирање на податоци, истражувања; мрежи; конференции и семинари кои ги шират добрите практики од Програмските земји и спортските организации и 13 Дел А - Која е структурата на Програмата зајакнување на мрежите на ниво на ЕУ, така што националните членови на тие мрежи ќе имаат корист од синергии и размена со нивните партнери;
- Дијалог со релевантните европски засегнати страни, главно годишниот спортски форум на ЕУ и поддршка за настани на Спортското претседателство организирани од земјите-членки на ЕУ кои го држат претседателството на ЕУ. Други ад хок состаноци и семинари релевантни за да се обезбеди оптимален дијалог со заинтересираните страни во спортот, исто така, може да се организираат како што е соодветно.

Колкав е Буџетот? Програмата има севкупен индикативен финансиски буџет од 14,774 милијарди евра во тарифен број 1 и 1,680 милијарди евра под Наслов 4 од буџетот на ЕУ за седум години (2014-2020 година). Годишниот буџет го донесува буџетскиот орган.

Различните чекори за усвојување на буџетот на ЕУ може да се следат на:

http://ec.europa.eu/budget/explained/management/deciding/deciding_detail/decide_detail_en.cfm За информации за расположливиот буџет по акција, планираниот број на проекти што треба да се доделат како и индикативните просечни грантови, ве молиме консултирајте ја годишната програма за работа на Еразмус + 2017 (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

ИНСТРУМЕНТ ЗА ПРЕТПРИСТАПНА ПОМОШ - ИПА⁴

Инструментот за претпристапна помош (ИПА) е средство со кое ЕУ ги поддржува реформите во "земјите за проширување" со финансиска и техничка помош. ИПА фондовите ги градат капацитетите на земјите во текот на процесот на пристапување, што резултира со прогресивни, позитивни настани во регионот. За периодот 2007-2013 ИПА има буџет од околу 11,5 милијарди евра; нејзиниот наследник, ИПА II, ќе се заснова врз веќе постигнатите резултати со посветување на 11,7 милијарди евра за периодот 2014-2020 година.

Тековни корисници се: **Албанија, Босна и Херцеговина, Поранешна Југословенска Република Македонија, Косово *, Црна Гора, Србија и Турција.**

Цел Претпристапните фондови на ЕУ се добра инвестиција во иднината и на земјите во проширување и на самата ЕУ. Тие им помагаат на корисниците да направат политички и економски реформи, подготвувајќи ги за правата и обврските што доаѓаат со членството во ЕУ. Овие реформи треба да им обезбедат на своите граѓани подобри можности и да дозволат развој на стандарди еднакви на оние што ги уживаме како граѓани на ЕУ. Претпристапните фондови, исто така, им помагаат на ЕУ да ги постигне своите цели во однос на одржливото економско заздравување, снабдувањето со енергија, транспортот, животната средина и климатските промени итн.

Претпристапна помош опфаќа поддршка на:

- **Реформа на јавната администрација**
- **Владеење на правото**
- **Одржлива економија**
- **Луѓе**
- **Земјоделство и рурален развој**

⁴ http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/ipa/

ИПА II (2014-2020)

Подготвена во партнерство со корисниците, ИПА II поставува нова рамка за обезбедување на претпристапна помош за периодот 2014-2020 година.

Најважната новина на ИПА II е нејзиниот стратешки фокус. Стратегијата за стратегии за земја се специфични документи за стратешко планирање за секој корисник за период од 7 години. Тие ќе обезбедат посилна сопственост од страна на корисниците преку интегрирање на сопствените агенди за реформи и развој. Стратегијата за повеќе земји ќе ги разгледа приоритетите за регионална соработка или територијална соработка.

ИПА II цели на реформите во рамките на однапред дефинираните сектори. Овие сектори покриваат области тесно поврзани со стратегијата за проширување, како што се демократијата и управувањето, владеењето на правото или растот и конкурентноста. Овој секторски пристап промовира структурни реформи кои ќе помогнат да се трансформира одреден сектор и да се доведе до стандарди на ЕУ. Овозможува движење кон насочена помош, обезбедувајќи ефикасност, одржливост и фокусирање на резултатите. ИПА II, исто така, овозможува систематска употреба на секторската буџетска поддршка. Конечно, тоа дава поголема тежина на мерењето на изведбата: индикаторите договорени со корисниците ќе помогнат да се процени до кој степен очекуваните резултати се постигнати.

ИПА планирање и програмирање

Планирањето и програмирањето на помошта за земјите кандидати и потенцијалните кандидати е организирано на следниов начин:

- Индикативни стратешки документи Стратешките трудови се сеопфатни документи за стратешко планирање кои ги поставуваат приоритетите и целите за 7-годишниот период. Тие ги заменуваат Повеќегодишните индикативни и планирачки документи (MIPDs) кои се користеа до 2013 година. Индикативните стратешки документи на земјата обезбедуваат рамка за финансиска помош за секој поединечен корисник на ИПА II. Тие ги идентификуваат клучните сектори каде што потребни се значителни подобрувања и реформи за корисниците да напредуваат на патот кон членство во ЕУ. За секоја од овие Стратешкиот документ, исто така, ги дефинира очекуваните резултати кои треба да се постигнат до 2020 година преку помош, активностите кои се неопходни за нивно постигнување, како и идентификување индикатори кои ќе овозможат следење на напредокот кон постигнување на тие резултати. Слично на тоа, индикативната повеќестрана стратешка рамка ги нагласува приоритетите и условите за хоризонтална поддршка на секторските политики и реформи (вклучувајќи помош на граѓанското општество), регионалните структури и мрежи, регионалната инвестициона поддршка, како и територијалната соработка, вклучувајќи ги програмите за прекугранична соработка.

• Програми за ИПА II

Приоритетите наведени во Стратегијата се преведени во детални активности, кои се вклучени во годишните или повеќегодишните акциони програми. Програмите за акција за ИПА II се во форма на одлуки за финансирање усвоени од Европската комисија. Најголемиот дел од помошта се канализира преку Програмите за државна акција за корисници на ИПА II, кои се главните средства за решавање на потребите специфични за земјата во приоритетните сектори, како што се идентификувани во индикативните стратешки документи. Програмите за повеќе земји за акција имаат за цел да ја зајакнат регионалната соработка (особено во Западен Балкан) и да додадат вредност на Програмите за акција на земјите преку други активности со повеќе корисници.

Програмите за прекугранична соработка претставуваат фокус на помошта во областа на територијалната соработка помеѓу корисниците на ИПА II, уште еден важен облик на финансиска помош. Помошта за земјоделството и руралниот развој исто така се однесува и преку Програмите за рурален развој. Имплементација Активностите финансирани од ИПА II се спроведуваат и управуваат на различни начини, во согласност со Финансиската регулатива:

- под директен менаџмент; односно спроведувањето на буџетот се врши директно од Комисијата се додека не се акредитираат релевантните национални органи за управување со средствата.

- под индиректно управување; т.е. задачите за извршување на буџетот се делегирани и извршени од страна на субјектите кои ги доверува Комисијата; тие можат да бидат:

о корисник на ИПА II или ентитет назначен од него (една од главните цели на ИПА II е да ги поттикне корисниците да ја преземат сопственоста и одговорноста за спроведување, поради тоа се очекува индиректното управување од страна на корисникот IPAII да стане норма); о агенција на земја-членка или, исклучително, на трета земја-донатор;

о меѓународна организација; или о специјализирана агенција на ЕУ (но не и извршна).

Со други зборови, Комисијата го делегира управувањето со одредени активности со надворешни субјекти, додека пак ја задржува севкупната финална одговорност за извршувањето на општиот буџет. Дијалог за управување; односно задачи за спроведување кои се делегирани на земјите-членки на ЕУ (само за програмите за прекугранична соработка со земјите на ЕУ) Се испорачува преку Секторот за Реформи на Договорите Мониторинг и евалуација на помошта Имплементацијата на ИПА II ќе вклучи сеопфатен мониторинг механизам. Ќе содржи преглед на севкупните перформанси на напредокот во постигнувањето на резултатите на стратешко, секторско и акциско ниво (т.е. перформанси базирани на резултати), покрај мониторингот на финансиското извршување. Мерењето на изведбата ќе се базира на индикаторите утврдени во индикативните стратешки документи и програмите. Заедничките комитети за следење (Комисија и корисници) ќе продолжат да го следат спроведувањето на програмите за финансиска помош, како што беше случај со претходниот период на ИПА. Комисијата објавува годишен извештај за претпристапната помош. Овој извештај ја опфаќа претходната буџетска година. 2013 Годишен извештај за финансиска помош за проширување на унијата

ЕВРОПСКИ ИНСТРУМЕНТ ЗА ДЕМОКРАТИЈА И ЧОВЕКОВИ ПРАВА ⁵

ЕИДХР е дизајниран да им помогне на граѓанското општество да стане ефективна сила за политички реформи и заштита на човековите права. Градење на клучните својата сила, која е способноста да се работи без потреба за домаќин согласност од владата, ЕИДХР е во можност да се фокусира на чувствителни политички прашања и иновативни пристапи и да соработуваат со локалните граѓански организации кои треба да се зачува независноста на јавните власти, обезбедувајќи голема флексибилност и зголемен капацитет за да одговори на променливите околности. Инструментот ЕИДХР може да додели помош кога не постои воспоставена соработка за развој и може да интервенира без согласност на владите на трети земји. Таа може да поддржува групи или поединци во рамките на граѓанското општество што ја бранат демократијата, како и меѓу владини организации кои ги спроведуваат меѓународните механизми за заштита на човековите права. Работата со, за и преку организациите на граѓанското општество му дава на ЕИДХР својот критичен профил. Помошта под ЕИДХР е надолполнета со други алатки кои се користат за спроведување на политиките на ЕУ за демократија и човекови права. Тие се движат од политички дијалог и дипломатски иницијативи до разни инструменти за финансиска и техничка соработка, вклучувајќи

⁵ <http://www.eidhr.eu/supporting-dandhrs>

го Инструментот за соработка во развојот и ЕНПИ. Таа, исто така, ги надополнува интервенциите поврзани со кризата поврзани со Инструментот за стабилност. Помошта под ЕИДХР може да ги има следните форми:

- проекти и програми,
- грантови за финансирање на проекти поднесени од граѓанското општество и / или меѓународни / меѓу владини организации
- мали грантови за бранителите на човековите права,
- грантови за поддршка на оперативните трошоци на Канцеларијата на Високиот комесар на ОН за човекови права и Европскиот меѓу универзитетски центар за човекови права и демократизација (ЕИУЦ)
- човечки и материјални ресурси за мисиите за набљудување на изборите во ЕУ
- јавни договори

Врз основа на новата Финансиска регулатива, ЕИДЧП ја вклучува можноста под одредени околности да финансира не само регистрирани организации, туку и не-правни лица. Таа, исто така, обезбедува можност за "повторно доделување" што значи дека со цел да ги зајакнат човековите права во ситуација кога се најмногу изложени на ризик, организациите на граѓанското општество задолжени за спроведување на проектот може да донираат мали грантови на други локални организации, не-правни лица или индивидуални бранители на човекови права.

ROMACT⁶

Многу од 10-12 милиони Роми во Европа продолжуваат да се соочуваат со дискриминација, исклучување и негирање на нивните права. Кооперативно и стратешко дејствување е потребно на сите нивоа за да се одговори на многуте причини за социјално исклучување со кои се соочуваат ромските заедници ширум Европа. Наше мислење е дека социјалната интеграција на Ромите е заедничка одговорност на сите земји-членки и Европската унија. Успешната интеграција на ромската заедница не само што ќе им користи на Ромите, туку и ќе им овозможи да ги остварат своите права како полноправни граѓани, но исто така ќе придонесат и за социјалниот и за економскиот развој на нашето општество.

ЕУ има важна улога преку координирање на активностите на земјите-членки и за поддршка на напорите кои ги спроведуваат други партнерски организации како што е Советот на Европа. Прочитај повеќе

Програмата ROMACT

Нашата желба да ги поддржиме и координираме активностите за помош на ромската заедница ја поттикнаа Европската комисија и Советот на Европа да ја започнат Програмата ROMACT во 2013 година. Оваа заедничка иницијатива има за цел да им помогне на градоначалниците и општинските власти да работат заедно со локалните ромски заедници за да развијат политики и јавни услуги кои се вклучени сите, вклучувајќи ги и Ромите.

ROMACT има за цел да ја подобри одговорноста и одговорноста на локалните власти, особено на избраните и високи државни службеници, кон маргинализираните ромски заедници. ROMACT се фокусира на генерирање на долгорочна одржлива политичка посветеност, која е дизајнирана да ги принуди земјите-членки да бидат одржливи и мерки за вклучување на Ромите. Прочитај повеќе

Принципите и методологијата на ROMACT

Програмата ROMACT има за цел да го гради капацитетот на локалните власти за развој и спроведување политики и јавни услуги кои се вклучени сите, вклучувајќи ги и Ромите. Промената на политиките и градењето на капацитетите се долгорочни процеси кои бараат различни меѓусебно поврзани методи и интервенции. Прочитај повеќе

⁶ <http://coe-romact.org/about-romact>

Управување со ROMAСТ

Програмата ROMAСТ е заедничка програма на Европската комисија и Советот на Европа (кои исто така се одговорни за управување и имплементација на ROMAСТ).

Централниот тим ROMAСТ е со седиште во Советот на Европа, Стразбур и тие се одговорни за целокупното управување со програмата. Нивните одговорности вклучуваат видео за развој на методологии, обезбедување на упатства за имплементација на ROMAСТ за тимовите за национална поддршка, следење, административно и финансиско управување со програмите

9. ПАРТНЕРСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Главните целни групи на проектот "Роаминг" беа граѓански организации кои беа активни во "SIMURGH" Ромската мрежа - високо квалификувана неформална платформа, формирана со цел да ги зајакне ромските граѓански организации и да се залага за зголемени можности за вработување, да промовира иновативни алатки за сеопфатна борба против анти-циганизмот, концепти во ромските заедници и отворено да дискутираат за ромските миграции во Европа. Корисниците на овој проект беа организациите на граѓанското општество на Ромите од Западен Балкан кои ги развија потребните капацитети во текот на овој процес. Овие организации беа партнери во проектот (6 од нив) и регрутираа други ГО преку ко-базирани отворени повици во вториот дел од проектот. Партнерите беа избрани поради нивното искуство и експертиза. Во рамките на проектот "Out of the Box" обезбеди средства од ЕУ, помогна во изградбата на партнерства и експертиза за застапување, додека шест партнери од Балканот донесоа голема експертиза во справувањето со младинските прашања на Ромите, знаење од теренот и капацитет за избор и поддршка на учесниците во нивниот раст. На тој начин тие имаа корист од стекнување на знаења, искуството и партнерста. Како апликант, младите Роми обезбедија добро управување и координација во конзорциумот. **За партнерите**

НВО Млади Роми - Херцег Нови Невладината организација Млади Роми - Херцег Нови е регистрирана во мај 2005 година како локално непрофитно здружение на граѓани, со цел да придонесе за подобрување на состојбата на жените Ромки и Роми во Црна Гора и нивна целосна интеграција во црногорското општество. Затоа, визијата на нашата организација: Ромските и ромските жени се еднакви, образовани и активни граѓани на Црна Гора. Активностите на НВО Млади Роми првенствено се фокусираат на работа со заедницата и следење на спроведувањето на националните и локалните акциони планови во областа на интеграцијата на Ромите преку поттикнување на активно учество, застапување, промоција и посредување во остварувањето на малцинските права. Со цел да ја постигне својата цел, организацијата ги анимира и ги охрабрува младите Роми и Ромки да бидат активни учесници во процесот на донесување одлуки во врска со интеграцијата на Ромите; дава активен придонес во развојот на образованието на ромските деца и млади; работи на решавање на прашањето за државјанство и лични документи; придонесува за подобрување на животните услови за ромската заедница; работи за зачувување на ромската култура и традиција; иницира развој на локални акциони планови и стратешки документи на локално ниво во областа на интеграција на Ромите; соработува со сите релевантни национални и меѓународни организации насочени кон подобрување на состојбата на ромската заедница.

Контакт информации:
NVO Mladi Romi Crna Gora

Kancelarija u Podgorici
Ulica Bratstva i jedinstva 19/8
81000 Podgorica
+38220221193
mladi.romi@t-com.me
[Http://mladiromi.me](http://mladiromi.me)

Out of The Box- International

Out of The Box- е меѓународна социјална компанија кое ги поврзува различните актери кои работат на социјални иновации и се залага за креативна Европа, со главна задача да обезбедат нови идеи и решенија кои дејствуваат како катализатор за позитивни промени низ цела Европа. Членовите на компанијата се стручни невладини организации, мали и средни претпријатија, општини и универзитети кои обезбедуваат различна експертиза и искуство во спроведување на разни иновативни социјални проекти. Ние сме експерти во разни области како што се образование, култура, бизнис, истражување, јавна политика и веруваме дека иновациите, свежи идеи и активно учество на граѓаните во политичкиот процес заедно претставуваат основа за нашето општество да биде подобро, поправедно и одржлив. Седиштето на организацијата е во Брисел. Тоа е место за оние кои сакаат да ги обликуваат политиките кои влијаат на животот на сите во Европа и пошироко.

Контакт информации:

Out of The Box- International

Rue de la Roue 17

1000 Brussels, Belgium

+32495948417

marko@outofthebox-international.org

[Http://outofthebox-international.org/](http://outofthebox-international.org/)

НВО Млади Роми - Босна и Херцеговина

Здружението "Млади Роми" од Витез е основано на 7 март 2011 година како социјална, непартиска, непрофитна организација. Таа е основана на иницијатива на голем број млади луѓе. Како поттик за основање на организацијата, постои голема дискриминација против Ромите, особено младите, ниското ниво на образование, како и бедниот ромски живот, и започнувањето на основањето на фолклорниот дел.

Основните конструктивни цели на ова здружение се: едукација на ромската младина (преку воведување на сопствени културни форми и основни категории на различни културни идентитети на одреден просторен домен); борбата против дискриминацијата (воведување маргинализирана група во контекст на еднаквоста); вклучување во социјалните, културните и социјалните домени на соживот (окупација на фиксни позиции во сферата на јавниот живот). Во контекст, работата на поставените цели, мисијата на ова здружение се однесува на начинот на кој тие се реализираат. Според тоа, ова здружение се обидува да ги реализира целите на проектните категории. Мисијата е поврзана со анализата и системското вклучување на ромската популација во контекст на јавниот живот. Патот кон ова е патот на едукативното, културното и просветлувањето, бидејќи единственото познавање на сопствениот културен идентитет овозможува познавање на друг културен идентитет. Визијата се однесува на долгорочниот, уникатен план на нашата држава и активности во одредена област. Од ова најважно учество е општ културен дискурс, еманципација, материјална, егзистенцијална грижа и, најважно, свесност за себе како клучен момент во запознавањето со сите културни категории.

ntly, awareness of oneself as a key moment in getting to know all cultural categories.

Udruzenje "Mladi Romi" Vitez

Контакт Информации:

Mladi Romi Bosna i Hercegovina

Hrvatske Mladezi 69, 72250 Vitez, BiH

+387066811904

sasa.denic@yahoo.commladi.romi@gmail.com

Association of Coordinators for Roma issues

Асоцијацијата на Координатори за ромски прашања беше формирана со цел обединување на индивидуалните локални иницијативи и активности и синхронизирање на работата за спроведување на Декадата на Ромите на локално ниво, зајакнување на соработката, споделување на примери за добра пракса, интензивирање на комуникацијата и заштита на положбата на сите актери кои работат во оваа област. Асоцијацијата е основана за постигнување на целите на полето на унапредување и заштита на човековите и малцинските права, а особено правата на ромската национална заедница. Здружение на координатори за ромски прашања Србија се обидува да го подобри пристапот до фундаменталните права, образованието, здравството, социјалната заштита, соодветно домување и создавање работни места. Улогата на Координаторите е да обезбеди техничка поддршка на локалните власти во развојот и спроведувањето на постојните и новите политики и програми за вклучување на Ромите во согласност со националната и локалната стратешка рамка; да собира и анализира податоци за социо-економските потреби како основа за развој и следење на локалните стратешки документи поврзани со вклучувањето на Ромите; да комуницира и посредува меѓу ромската заедница и локалната администрација; поддршка на организациите на граѓанското општество кои се занимаваат со вклучување и подобрување на ромската заедница на локално ниво; да се промовира секторска и меѓусекторска соработка, соработка со локалните механизми за вклучување на Ромите, како што се педагошките асистенти (ПА) и ромските здравствени медијатори, мобилните тимови за вклучување на Ромите, но исто така и претставници на Центарот за социјална работа, Националната служба за вработување на локалните власти) и организациите на граѓанското општество. Специфични цели: Учество во создавањето, спроведувањето, следењето и евалуацијата на успехот на локалните политики за Ромите; Зајакнување на улогата на претставници на локалната ромска национална заедница во процесите на интеграција на Ромите на национално ниво (стратегии, национални акциони планови, закон и подзаконски акти); Вмрежување на локални иницијативи и заеднички активности за прибирање финансиски средства од постоечки национални, билатерални и ЕУ

ASOCIJACIJA
KOORDINATORA
ZA ROMSKA PITANJA

Контакт информации:

Association of Coordinators for Roma issues

Miloša Velikog 12/19

11300, Smederevo

+38163531513

gracanindrangan@gmail.com

asocijajakzrp@gmail.com

РомаверзитасМакедонија

Ромаверзитас е организација на граѓанското општество и признат лидер во Македонија во развојот и поддршката на проактивно и квалитетно образование на Ромите и подобрување на статусот на Ромите во заедницата. Организацијата активно учествува во креирањето и усвојувањето на јавните политики на локално и на национално ниво. Romaversitas е организација на граѓанското општество која активно работи на зајакнување на личните и академските капацитети на средното и на младите Роми во Македонија и да обезбеди академска и неформална поддршка, како и поддршка за личниот развој на жените Ромки и Роми во Македонија.

Стратешки цели на организацијата

1. Зголемување на достапноста на колеџот, достапноста, квалитетот и конкуренцијата за учениците Роми кои влегуваат во универзитет
2. Зголемување на образовните можности за учениците Роми, така што сите ученици ќе бидат добро позиционирани да успеат
3. Подобрување на достигнувањата на учениците Роми усогласени со академските стандарди, истовремено обезбедувајќи ефективни услуги за поддршка за да ги затворат празнините во правата и можностите и да им обезбедат на сите студенти да дипломираат на време и во кариера
4. Подобрување на училиштето за транзиција - работа за учениците Роми и доживотни можности за млади
5. Градење на ромска студентска заедница на актуелни и алумни ученици Роми во Македонија

Контакт информации:

Ромаверзитас Македонија

Булевр Илинден Ilinden 68a,

1000 Skopje

+38976443773

silhan.saitov@romaversitas.org.mk , e_memeti@yahoo.com

Disutni Albania

“Disutn Albania” е една од првите невладини организации во Албанија, формално основана во Корча во 1995 година. Оваа организација е дел од Балканската унија на Ромите. Како една од најактивните организации во одбраната на правата на Ромите во Албанија, организацијата соработуваше и учествуваше во бројни проекти во текот на годините.

Благодарение на посветената работа и драгоцените активности, организацијата изгради сериозен профил, репутација и тим формиран од академски образовани поединци, претставници на медиуми и вработени во образовниот систем.

Организацијата успешно ги спроведува проектите и создава простор за соработка на национално и меѓународно ниво со користење на сите свои капацитети. Можностите и потенцијалите на оваа асоцијација за сериозна поддршка за ромската заедница во Корча, регионот и пошироко, се одлични.

UNIONI RROM KORÇE

DISUTNI ALBANIA
SH.D.A

Контакт Информации:

Disutni Albania

Rruga Mihail Grameno

Lagija 3, 7001 Korce

+355684869611 +355692258349 +355692831114

arbenkosturi@yahoo.co.uk

emilianoaliu@yahoo.it

erusic1@yahoo.com

Advancing Together Kosovo - Заедничко унапредување на Косово

„Advancing Together Kosovo“ е организација која ја заснова својата работа врз универзалните принципи на човековите права и ги промовира вредностите на еднаквоста, вклученоста, разновидноста, дијалогот и солидарноста. Таа ја промовира социјалната правда и социјално-економскиот развој за сите поединци и групи, без разлика на нивната етничка, верска или социјална припадност.

Визија

Подобрување на мултиетничкото општество засновано на почитување на универзални, индивидуални и колективни права и еднаквост, каде што сите лица имаат можност да ги изразат своите таленти и вештини. Во нашата визија за иднината, се слушаат гласовите на најранливите и се признаваат нивните права.

Мисија

Во спроведувањето на оваа визија, „Заедничко унапредување“ спроведува мисија за застапување, промовирање и развивање на мерки и програми за да се осигура дека се почитуваат правата на сите заедници и нивните членови. Со активно вклучување во политички дебати, следење, застапување и лобирање, едукација и активно ангажирање во заедницата за изградба на мрежа за социјална заштита, се обврзуваме да ги промовираме правата на ранливите групи во Косово и во странство.

Контакт информации:

Advancing Together Kosovo

Rexhe MalaБ: 9/а

Prishtina

+38138248008

+38649268500

gbroqi@advancing-together.org

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union